Επιμέλεια ΘΑΝΑΣΗ ΓΚΟΒΑ

ΑΧΑΪΚΑ και ΑΜΑ

ΑΡΚΕΤΟΙ ΜΗΝΕΣ ΜΑΣ ΧΩΡΙΖΟΥΝ ΑΚΟΜΗ από τις δημοτικές εκλογές. — Όμως σύμφωνα με τις υπάρχουσες πληροφορίες, το ΠΑΣΟΚ δέχεται προτάσεις δημοκρατικής συνεργασίας τόσο από το ΚΚΕ, όσο και από τα κόμματα της Συμμαχίας. — Ωστόσο η μεγαλύτερη «επίθεση φιλίας» δέχεται από το ΚΚΕ. —Και στα πλαίσια αυτής της προσπαθείας τοποθετούν μερικοί ορισμένες εκδηλώσεις. — Απ την άλλη μεριά οι επιτελείς του ΠΑΣΟΚ ενώ δεν αποκλείουν κατ' αρχήν τη συνεργασία με οποιοδήποτε κόμμα της δημοκρατικής αντιπολιτεύσεως, παραμένουν εν τούτοις, εξαιρετικά επιφυλακτικοί στην ανάληψη οποιασδήποτε δεσμεύσεως απέναντι στο ΚΚΕ ★ ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ ΟΠΩΣ ΛΕΝΕ ΟΙ ΙΔΙΟΙ ή τάση ηγεμονισμού του κόμματος αυτού είναι δεδομένη. — Και διότι οι αντιλήψεις του ΚΚΕ στα θέματα των συνεργασιών είναι πάντα αντιλήψεις ... λεόντιας εταιρείας. —Πάντως στην πόλη μας αυτές οι δυσκολίες σχεδόν εξουδετερώνονται. — Και σ' αυτό βοηθάνε τόσο οι καλές προσωπικές σχέσεις (και η μόνιμη συμπαράταξη των δύο πλευρών στο δημοτικό συμβούλιο), όσο και το γενονός ότι ο κ. Άννινος στέκεται σοφά σε ίση απόσταση. — Ή μάλλον βρίσκεται το ίδιο κοντά και στις δυο πλευρές.

ΠΡΩΙΝΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ

Το «έμπάργκο»

ΗΤΑΝ κάτι που το πρόσμενε η διαίσθηση του καθενός. Έννοω την άρση του έμπάργκο... Η εφαρμογή του υπήρξε ένας ελιγμός αναγκαίος προκειμένου να τηρηθούν τα προσχήματα, σε στιγμές μάλιστα που το «Νιού Λούκ» της εξωτερικής πολιτικής του προέδρου Κάρτερ αποκτούσε έμφαση με την εκστρατεία για τα ανθρώπινα δικαιώματα σ' όλον τον κόσμο. Δεν είναι ο συναισθηματισμός που υπαγορεύει τις κινήσεις στη διεθνή σκακιέρα. Ούτε κάν μια στοιχειώδης αντίληψη δικαιοσύνης. Εκείνο που παίζει πρωταρχικό ρόλο στο παιχνίδι είναι ο συσχετισμός των δυνάμεων. Και σ' αυτό το συσχετισμό οι Αμερικανοί έχουν σταθμίσει και έχουν αποφασίσει ότι γεωπολιτικά η Τουρκία έχει γι' αυτούς περισσότερη σημασία.

Υπάρχει άραγε σ' αυτό το σημείο ένα ερώτημα: Τούτη η εκτίμηση της Αμερικανικής διπλωματίας και του Πενταγώνου, τούτη η στάθμιση που δίνει τα πρωτεία στην αντίπαλο μας την Τουρκία μήπως υποβοηθείται και από μερικά δεδομένα που δεν επιτρέπουν στη χώρα μας να προβάλει και να διεκδικήσει από τους Αμερικανούς—και το ΝΑΤΟ—τα όσα γεωπολιτικά προνόμια επιφανίζει η δική της η θέση; Με άλλα λόγια, μήπως η εμπλοκή μας σε ορισμένα γενονότα και οι εγνενείς αδυναμίες της πολιτικής ηγεσίας μας κατά τη μεταπολεμική περίοδο αποδυνάμωσαν τις θέσεις μας, τα «άτού» μας με αποτέλεσμα να εξασφαλίζουν στους Αμερικανούς και στους συμμάχους τα κύρια γεωπολιτικά δεδομένα της χώρας μας χωρίς ξεχωριστά ανταλλάγματα και χωρίς την άνησυχία ότι κάποια περισσότερη συνδρομή στις τουρκικές θέσεις μπορεί να διακυβεύσει την εδραίωσή τους στον Ελληνικό χώρο;

Ακόμη πιο συγκεκριμένα: Φταίει για τις περιπέτειες μας των τελευταίων χρόνων η προσκόλληση των Αμερικανών στις τουρκικές θέσεις, είναι φιλοτουρκισμός της Ουάσιγκτον, ή μπορεί τελικώς και θαλάσσια των Ρωσσών; Κι' όταν λέμε ότι στις διεθνείς σχέσεις και μάλιστα των υπερδυνάμεων — δεν χωράνε συναισθηματισμοί πώς μπορούμε να βολευτούμε με τη σκέψη, με την ερμηνεία ότι οι Αμερικανοί αγαπάνε περισσότερο τους Τούρκους από μας γιατί εκείνοι είναι... διό ώμορφοι!

Εκείνο που νομίζω ότι έχει περισσότερη σημασία είναι τι γίνεται από εδώ κι' έμπρός, με δεδομένη αυτή τη μειονεξία που αναμφισβήτητα έχει τις ρίζες της στο παρελθόν. Και ποιες μπορεί να είναι οι ρεαλιστικές επιλογές της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής; Αυτές που προτιμάει και εφαρμόζει η κυβέρνηση δηλαδή διόρθωση ή περιορισμός του κακού μέσα σε συμμαχικά και φιλοαμερικανικά πλαίσια; Ή αυτές που ζητάει σε γενικές γραμμές η αντιπολίτευση, δηλαδή σκλήρυνση της στάσεώς μας μέχρι της αποχώρησεως από τις συμμαχίες και της απομακρύνσεως των βάσεων που θα κάνει πρακτικά δυνατή και την αποεμπλοκή μας από την αμερικανική επιρροή;

Υπάρχει όμως στην μέσο Έλληνα μιά άλλη προσδοκία. Έτσι καθώς δεν είναι και πολύ έτοιμος ούτε ψυχολογικά, ούτε πραγματικά να απογκιστρωθή από τη Δύση. Αυτός ο Έλληνας ρωτάει: Μήπως η κυβέρνηση θα μπορούσε να εκμεταλλευθή θετικά αυτές τις σκληρές θέσεις της αντιπολιτεύσεως και να παίξει με περισσότερη πειστικότητα και αποτελεσματικότητα το δικό της σκληρό χαρτί στους Αμερικανούς;

Ο αντίλογος: Μέχρι ποιού σημείου μπορεί να γίνη αυτό τούτη τη στιγμή χωρίς να κερδίσουν οι Τούρκοι μερικές άκόμη κινήσεις; Εκείνο που οπωσδήποτε γίνεται φανερό είναι ότι η κυβέρνηση Καραμανλή δεν έχει μεγάλα χρονικά περιθώρια για ν' αποφασίση αν επιβάλλεται ή άνοιχτότερη και θεμιτότερη προσέγγιση προς τους Αμερικανούς ή ο πόλεμος των νεύρων μέχρι τού ακροτάτου σημείου. Οπωσδήποτε και το ένα και το άλλο είναι ύβρις πολιτική. Εκείνο που δεν είναι πολιτική κατάλληλη για τούτη τη στιγμή είναι το να παραπαίει ή κυβέρνηση σαν να έχει διχασμένη προσωπικότητα.

Κανένας Έλληνας με αίσθημα ευθύνης στις σκέψεις του που πηγάζει απ' τη γνώση των κακώς κειμένων δεν περιμένει θαύματα. Εκείνο που προσδοκά είναι μιά συμπαράταξη και όμοψυχία πολιτικού κόσμου και λαού στα εθνικά θέματα, μιά εθνικιστική καλοπροαίρετη και πατριωτική αμοιβαιότητα, ώστε μη καρτερία, πνεύμα θυσίας, αλλά και αποφασιστικότητα να περάσουν ο ελληνισμός και τούτες τις φοβερές συμπληγάδες με όσο το δυνατόν μικρότερες ζημιές. Και πολύς αυτήν την κατεύθυνση της Κοινής ευθύνης είναι βέβαιο ότι πολλά έχουν άκόμη να κάμουν και η κυβέρνηση και η αντιπολίτευση.

ΠΑΝ

Το «Συγκρότημα»

ΟΙ ΝΕΩΤΕΡΟΙ είναι φυσικό να μη γνωρίζουν, αλλά και πολλοί απ' τους παλιότερους να μη θυμούνται. Αλλά το να έρχεται το «Βήμα» και να γράφει ότι «με την άνοδο του Ελληνικού Συναγερμού και του στρατάρχη Παπάγου στην εξουσία, εδραιώνεται και θεσμοποιείται το κράτος της Δεξιάς, και η εξάρτησή του από την Ουάσιγκτων», ίσο δυναμεί με σχέτη κορυδίδα.

Γιατί αν είναι αληθινή η άποψη τότε οι ευθύνες για τα όσα συνέβησαν ανήκουν κατά κύριο λόγο στο «Βήμα». Αφού αυτή η εφημερίδα συνετέλεσε στη δημιουργία του «Ελληνικού Συναγερμού» τον οποίο και έστελέχωσε με κεντρώους, φιλελευθέρους, άκόμη και Πλαστηρικούς βουλευτές στους οποίους άσκούσε τη γνωστή κακοήθη γιά τα δημόσια πράγματα επιρροή του Συγκροτήματος.

Συνεπώς, η ιστορία του Ελληνικού Συναγερμού είναι ένα μέγα κεφάλαιον από την ιστορία του «Βήματος». Εκτός και αν ισχυρίσθη ότι το άμάρτημα εξουδετερώνεται από το ότι οι ιδιοκτήτες του «Βήματος» και πρωτεργάτες του «Συναγερμού» εξακολούθησαν να εκδίδουν τα «Νέα» με κεντροαριστερή γραμμή κρατώντας σοφώτατα και πισινή. Που απεδείχθη πολύ επωφελής μιά και στην Ελλάδα δεν λείπουν οι αφελείς.

Εύγένεια

ΣΤΗ Ναύπακτο κτίζεται ένα γυμνάσιο θηλέων. Φτάνει ο σκελετός στον 6' όροφο και μόνο τότε (!) αποκαλύπτεται ότι τα «πέδηλα υποστηλώματα» της κατασκευής δεν έχουν γίνει σύμφωνα με τα έγκε. κριμένα σχέδια. Κινητοποιούνται η σχολική εφορία, η τοπική Αυτοδιοίκηση, ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων και πολλοί τοπικοί επαγγελματικοί σύλλογοι. Επακολουθεί σάλος. Και άντι να διωχθεί ο ανάδοχος του έργου ή ΤΥΝ Αιτωλοακαρνανίας τον παρακαλεί με έγγραφό της να απομακρύνει τον εργοδηγό του «καθόσον είναι άκατάλληλος διά την εκτέλεσιν έργου, μη εφαρμόσας τα εγκεκριμένα κατασκευαστικά σχέδια..».

Όμως απέναντι στο δημόσιο ποιος είναι ο υπεύθυνος; Ο ανάδοχος ή ο εργοδηγός που έχει επιλεγή και προσληφθή από τον πρώτον; Και εν πάση περιπτώσει ποιος θα πληρώση τη ζημιά; Και τί θα γινόταν αν το έργο προχωρούσε με λεπτά πέδηλα υποστηλώματα;

Μπορεί από αίσθημα ευθύνης να είναι μερικές υπηρεσίες λειψές. Μα από εύγένεια (...παράκληση προς τον ανάδοχον) να φάνε κι' οι κότες της Ναυπάκτου.

Τόν ξαναδίκασε

ΑΝΑΤΑΡΑΧΗ στο εσωτερικό και διαμαρτυρίες από το εξωτερικό προκάλεσε η καταδίκη σε θάνατο του πρώην πρωθυπουργού του Πακιστάν κ. Αλή Μπούτο. Ο ισχυρός αντίπαλός του στρατηγός Ούλ—Χάν που ανέτρεψε με στρατιωτικό πραξικόπημα τον πρωθυπουργό, προσπάθησε επίμονα να εξουδετερώση τον πληθωρικό Μπούτο. Και ώργάνωσε τη δικαστική του εξόντωση, τον περασμένο Σεπτέμβρη, όταν δηλαδή ο πέως πρωθυπουργός καταπιάστηκε με την κατηγορία της πολιτικής δολοφονίας αντιπάλου του.

Όμως το Ανώτατο Δικαστήριο του Πακιστάν αθώωσε τον κ. Μπούτο. Αλλά και ο Ούλ—Χάν, εφαρμόζοντας τη συνηθισμένη πρακτική των δικτατοριών, διέλυσε τον Ανώτατο Δικαστήριο, άντικατέστησε με δικούς του έμπίστους τα μέλη του, τα μέλη του Στρατοδικείου και ξαναδίκασε τον κ. Μπούτο σε θάνατο.

Ακόμη και τή γυναίκα του...

ΤΟ ΠΑΘΟΣ του στρατηγού είναι τόσο που έχει περιορίσει τον κ. Μπούτο στο σπίτι του, χωρίς τηλέφωνο και χωρίς την παραμικρή επικοινωνία με τον έξω κόσμο, άκόμη και τη γυναίκα του πέως πρωθυπουργού, ή οποία είναι και άντιπρόεδρος του Κόμματος.

Ο Αλή Μπούτο δέχτηκε και την καινούργια καταδίκη του (και την αναγγελία ότι θα εκτελεσθή με απαγχονισμό) με ηρεμία και στωϊκότητα και στους δρόμους του Πακιστάν, ο κόσμος βγήκε να διαδηλώση την αντίθεσή του.

ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΜΙΑΣ ΧΩΡΑΣ

"Ησυχη ή ζωή και εύδαιμονία στήν Ολλανδία

ΟΛΑ... ΧΑΜΟΓΕΛΟΥΝ

Η Ολλανδία, λένε όσοι βλέπουν τις χώρες στη γραφικά τους μορφή, είναι η χώρα των αγελάδων, των ανεμόμυλων και των ευτυχισμένων ανθρώπων, που διαρκώς νελούν σαν τα παιδιά. Η εικόνα αυτή είναι βέβαια ρομαντική. Αλλά δεν απέχει πολύ από την πραγματικότητα.

Πάρ' όλο που οι ανεμόμυλοι δεν είναι πιά τόσο πολλοί και όσοι απόμειναν διατηρούνται μάλλον για τουριστικούς λόγους η Ολλανδία είναι πράγματι η χώρα της κοινωνικής γαλήνης και, μέχρις ενός σημείου, της ευδαιμονίας.

Οι αγελάδες άλλωστε υπάρχουν πάντα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα έδωσαν στην Ολλανδία κορυφαία θέση μεταξύ των Κρατών της Ε.Ο.Κ. σ' αυτόν τον τομέα.

Είναι χαρακτηριστικό, ότι η Ολλανδία δεν ήρθε στο προσκήνιο της διεθνούς επικαιρότητος παρά μόνο δύο φορές, το 1977 και 1978. Και πάλι, δεν ήταν γιά προβλήματα των ίδιων των Ολλανδών, αλλά της παροικίας των Μολούκκων, που ζούν στην χώρα

ΣΑΝ ΤΟΥΣ ΤΕΡΜΙΤΕΣ

Ο ξένος που επισκέπτεται γιά πρώτη φορά την Ολλανδία, εκπλήσσεται γιά την αρτιότητα, με την οποία λειτουργούν οι υπηρεσίες, οι επιχειρήσεις κοινής ωφελείας και τα δημοτικά έργα.

Οι Ολλανδοί εργάζονται σκληρά και με πίστι στη συνεργασία και την ομαδική δουλειά —κάτι σαν τους τερμίτες. Η ευημερία τους στηρίχθηκε στο πείσμα, την εύσυνειδησία, αλλά και το ύψηλό μορφωτικό επίπεδό τους.

Έτσι, στη μικρή αυτή χώρα (τρεις φορές μικρότερη από την Ελλάδα), όπου ζούν 14.000.000 άνθρωποι, συναντά κανείς ένα από τους πιό ανεπτυγμένους πολιτισμούς του κόσμου.

Οι συνθήκες ήταν άντίξοες: Η Ολλανδία (άλλοτε λεγόταν «Κάτω Χώρες») έχει πολύ χαμηλό ύψόμετρο και σε ωρισμένα σημεία το έδαφος είναι χαμηλότερα από την επιφάνεια της θάλασσας. Γιά να γλυτώσουν από τις επιδρομές των κυμάτων τοῦ ωκεανοῦ, οἱ Ὀλλανδοὶ ἔκτισαν γιγάντια φράγματα.

ΤΑ ΦΡΑΓΜΑΤΑ

Τὰ φράγματα ὑκρεμίστηκαν πολλὲς φορὲς καὶ ὥσπου νὰ νικηθῆ ὁ ὠκεανὸς καὶ νὰ σταματήσουν οἱ φοβερὲς πλημμῦρες, ἔγιναν πολλὲς προσπάθειες καὶ πέρασαν πολλὰ χρόνια.

Ἡ χαμηλὴ ὅμως αὐτὴ νῆ, ἡ ὁποία ἔβγαλε κάποτε τοὺς μεγαλύτερους ζωγράφους τῆς Βορείου Εὐρώπης, εἶναι νόνιμη καὶ γιὰ τὴ Γεωγία σὲ ἀπίστευτο βαθμό: Ἡ σημειονὴ Ὀλλανδία, ὅπου δὲν εἶναι γεμάτη ἐργοστάσια τῆς βαρειᾶς βιομηχανίας καὶ πόλεις οἱ ὁποῖες σφύζουν ἀπὸ ζωή, εἶναι ἕνα ἀπέραντο πράσινο λιβάδι.

Μιὰ σειρὰ ἀπὸ κοινωνικὰ μέτρα, ποὺ ἐφήρμοσαν οἱ μεταπολεμικὲς κυβερνήσεις, ἀνέβασαν τὸ κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα πάνω ἀπὸ τὰ 5.000 δολλάρια τὸν χρόνο (διπλάσιο ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων) ἀλλὰ ὁ ἀριθμὸς δὲν εἶναι ἀπόλυτος — γιατὶ τὸ κόστος τῆς ζωῆς εἶναι βέβαια πολὺ ἀνώτερο στὸ Ἄμστερνταμ καὶ τὴ Χάγη, ἀπ' ὅσο εἶναι στὴν Ἀθήνα.

ΠΑΛΙΑ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ

Μερικὰ ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς Ὀλλανδίας, ὅπως ἡ «εἰδικότητά» της στὴν ἐπεξεργασία τῶν διαμαντιῶν — τῶν ὁποίων εἶναι καὶ τὸ μεγαλύτερο ἐμπορικὸ κέντρο — παραμένουν ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ καὶ αὐτὴ ἦταν ἕνα εἶδος Αὐτοκρατορίας.

Πρὶν ἀπὸ ἕναν αἰώνα ἀκόμη οἱ Ὀλλανδοὶ εἶχαν ἀποικίες σ' ὅλον τὸν κόσμο. Ἔφτασαν μέχρι τὸν μακρυνὸ Εἰρηνικὸ Ὠκεανό, ὅπου δέσποζαν στὴ σημερινὴ Ἰνδονησία.

Ἡ Αὐτοκρατορία ὅμως δὲν κράτησε πολύ: Ἡ Χάγη ἐγκατέλειψε τὰ κοσμοκρατορικὰ σχέδια ἐγκαίρως. Ἀπὸ τὴ στιγμή, ποὺ ἀναπτύσσονται κινήματα ἀνεξαρτησίας σὲ μιὰ χώρα, οἱ Ὀλλανδοὶ ἀποικιοκράτες ἔσπευδαν νὰ τὴν ἐγκαταλείψουν.

Ἡ ἀναδίπλωση ἄφησε στοὺς Ὀλλανδοὺς μιὰ πικρία, ποὺ δὲν ἄργησαν ὅμως νὰ τὴν ξεπεράσουν καὶ νὰ προσαρμοσθοῦν στὰ μικρὰ μέτρα τοῦ ἐθνικοῦ τους ἐδάφους. Μὲ θαυμαστὴ αὐτογνωσία καὶ αἴσθησι τῶν δυνατοτήτων τους, καλλιέργησαν τὸ ἔδαφος ποὺ τοὺς ἔμεινε, καὶ ἀνέπτυξαν στὸ ἔπακρο τὴν ἐφευρετικότητα, τὴν ἐργατικότητα καὶ τὴν ἐπιμονή τους.

Ἀπὸ τὴν παλιὰ ἐποχὴ τῶν μεγαλείων ἀπομένουν ἀκόμη σήμερα μερικοὶ γραφικοὶ πύργοι σὲ ὅλη τὴ χώρα. Ἀπομένει ἀκόμη ἡ ὄψη τῶν πόλεων, πού, ὅπως τὸ Ρόττερνταμ, π.χ. ἀψηφοῦν τοὺς αἰῶνες καὶ διατηροῦν ἀκόμη σήμερα τὸ πρόσωπο ποὺ εἶχαν πρὶν ἀπὸ πολλὲς ἑκατοντάδες χρόνια.

ΠΑΣΧΑΛΙΝΕΣ ΕΚΔΡΟΜΕΣ

ΜΕ ΠΟΥΛΜΑΝ:
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ — ΡΟΥΜΑΝΙΑ — ΟΥΓΓΑΡΙΑ—ΑΥΣΤΡΙΑ

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ:
ΚΥΠΡΟ — ΔΥΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ — ΡΩΣΣΙΑ

ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ: Εκδρομές γιά όλο τον κόσμο, σε συνεργασία με τα μεγάλα Τουριστικά Γραφεία: «ΜΑΝΟΣ» — «ΓΚΙΝΗΣ» — «WAGON — LITS» «DELTA» — «TRAVELTIME» — «VITOURS» — «SIRROCO» κ.λ.π.

ΖΗΤΗΣΤΕ ΜΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ — ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΘΕΣΕΩΝ

"AQUARIUS"

Γραφείο Ταξιδίων και Τουρισμού
ΝΟΡΜΑΝ 1 (έναντι Αγ. Διονυσίου)
ΤΗΛ.: 421-500, 422-555 και 427-100

Η νότιος Αμερική γνώρισε όλες τις μορφές τυραννίας

Διεμορφώθησαν τρείς τύποι δικτατόρων

13 ΧΩΡΕΣ ΥΠΟ ΤΟ ΖΥΓΟ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

ΡΩΜΗ. Σὲ λιγότερο ἀπὸ διακόσια χρόνια ἱστορίας, γράφει ἡ ἰταλικὴ ἐπιθεώρηση «Ἐποκα», οἱ χῶρες τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς, ἔχουν δοκιμάσει ὅλες τὶς δυνατὲς μορφὲς τυραννίας.

Ὅλοι ὅμως οἱ «καουντίλιος», ποὺ τὶς ἔχουν κατὰ καιροὺς καταδυναστεύσει, ἀνήκουν σὲ δύο, βασικὰ τύπους: Τοὺς μεγάλους δικτάτορες τοῦ περασμένου αἰώνα — ὅπως ὁ Μανουέλ Ρόσας τῆς Ἀργεντινῆς καὶ ὁ Γκάσπαρ Ροντρίγκες Φράνσια τῆς Παραγουάης, οἱ δύο «Ναπολέοντες τοῦ Ρίο ντέ λὰ Πλάτα». Καὶ τοὺς πανίσχυρους καὶ σκληρούς τυραννίσκους ποὺ μετέβαλαν τὶς μικρὲς χῶρες τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς σὲ προσωπικό τους φέουδο.

Ὁ δεύτερος αὐτὸς τύπος βρῆκε τὴν τελειότερη ἐνσάρκωσή του στὸ πρόσωπο τοῦ «χενεραλίσιμο» Ραφαὴλ Λεόνιντας Τρουχίλιο Μολίνας, ποὺ κυβέρνησε τὴ Δημοκρατία τοῦ Ἁγίου Δομήνικου μέχρι τὸ 1961, ὁπόταν μιὰ χούφτα συνωμότες κατόρθωσαν νὰ τὸν δολοφονήσουν. Ὁ Τρουχίλιο δὲν ἦταν μόνο δικτάτορας τοῦ μικροῦ νησιοῦ — ἦταν καὶ ἀφεντικό του. Τὸ ὄνομά του — σὰν σῆμα ἰδιοκτησίας — βρισκόταν παντοῦ. Ἀπὸ τοὺς αὐτοκινητόδρομους καὶ τοὺς οὐρανοξύστες, ὡς τὰ βουνὰ καὶ τὶς ταμπέλες, μὲ τὶς ὁποῖες οἱ ζητιάνοι προσπαθοῦσαν νὰ κινήσουν τὸν οἶκτο τῶν Καθολικῶν. Ἀπὸ τὶς εἴκοσι σελίδες τῶν ἐφημερίδων, τουλάχιστον οἱ δεκάξι ἦταν καθημερινὰ ἀφιερωμένες στὸν Εὐεργέτη Χενεραλίσιμο. Παλινορθωτὴ καὶ ἱδρυτὴ τῆς νέας πατρίδας, προστάτη τῶν τεχνῶν, τῶν σπόρ τῶν γραμμάτων κ.οκ. Τρουχίλιο. Ένας ἀπὸ τοὺς γιοὺς του προβιβάστηκε σὲ λοχαγό — ὅταν συμπλήρωσε τὶς εἴκοσι πρῶτες μέρες τῆς ζωῆς του. Καὶ ὁ πατέρας του τάφηκε στὴν Ἱσπανικὴ Μητρόπολη, δίπλα στὸν τάφο τοῦ Χριστόφορου Κολόμβου.

ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ

Γύρω στὰ 1960, ὅταν τὸ ντελίριο τοῦ Τρουχίλιο ἔφθανε στὸ ἀποκορύφωμά του, τὸ παραδοσιακὸ πρότυπο τοῦ δικτάτορα βρισκόταν σὲ κρίση σχεδὸν σ' ὅλες τὶς χῶρες τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς. Ἀκολουθούμενος ἀπὸ τοὺς δημίους του, τοὺς αὐλοκόλακές του, τοὺς στενοὺς συγγενεῖς του —καὶ πάντα, βέβαια, σέρνοντας μαζί τους ἕναν ἐντυπωσιακὸ ἀριθμὸ ἀποσκευῶν κάθε τύπου —οἱ ἔκπτωτοι «καουντίλιος» ἄρχισαν νὰ καταφθάνουν ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλο στὸν Ἅγιο Δομήνικο. Οὔτε κὰν οἱ στενότεροι συνεργάτες τοῦ Τρουχίλιο καταλάβαιναν τοὺς λόγους τοῦ ἐνδιαφέροντος ποὺ ἔδειχνε ὁ γηραλέος δικτάτορας, γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἔκπτωτους τυράννους ποὺ κατέφθαναν στὸ νησὶ καὶ συζητοῦσαν μὲ φωνὴ γεμάτη ἀγωνία ἀπὸ τὸ ἀεροπλάνο ποὺ τοὺς μετέφερε τὴν ἄδεια νὰ προσγειωθοῦν. Ὁ γερο—δικτάτορας τοὺς δεχόταν μετὰ ἀπὸ μιὰ ἢ δυὸ μέρες καὶ παρὰ τὸ ὅτι ἦταν πάντα πολὺ ἀπασχολημένος, ἔχανε πολύτιμο καιρὸ, συζητώντας μὲ τοὺς ἀποτυχημένους συναδέλφους του, ἀναζητῶντας ἴσως στὶς ἀφηγήσεις τους τὸ λάθος ἢ τὴν ἀδυναμία ποὺ εἶχε προκαλέσει τὸ χαμό τους.

—Ὁ πρῶτος ἦταν ὁ Ρόχας Πινίλια, ποὺ μετὰ ἀπὸ χρόνια, δικτατόρευσης τῆς Κολομβίας ἐγκατέλειψε τὴν ἐξουσία στὰ χέρια μιᾶς χούντας μὲ τὴν πρόθεση νὰ ξαναγυρίσει μόλις ξανάστρωναν, τὰ πράγματα. Ὁ Τρουχίλιο τὸν ἄκουσε κατάπληκτος. Αὐτὸς ποὺ πάντα δήλωνε ὅτι «μόνο νεκρός θὰ ἀποσυρόταν» δὲν μποροῦσε, νὰ καταλάβει τὴν ἀπόφαση τοῦ Πινίλια νὰ ἐγκαταλείψη τὴν ἐξουσία. Καὶ ἡ κατάπληξή του μετατράπηκε σὲ περιφρόνηση ὅταν ἔμαθε ὅτι ὁ Κολομβιανὸς δικτάτορας δὲν εἶχε οὔτε δραχμή. Γιὰ τὸν Τρουχίλιο αὐτὸ σήμαινε ὅτι ὁ Πινίλια δὲν ἦταν παρὰ ἕνας βλάκας ποὺ εἶχε παραβιάσει τοὺς «ἠθικοὺς κανόνες» τῶν Λατινοαμερικανικῶν δικτατοριῶν.

—Ὁ δεύτερος φιλοξενούμενος ἦταν ὁ Πέρες Χιμένες, ὁ ἀχόρταγος στρατηγὸς ποὺ εἶχε, γιὰ χρόνια, καταληστεύσει τὴ Βενεζουέλα, τσεπώνοντας σὲ κάθε τρόπο ἀνυπολόγιστα πλούτη. Κι' αὐτὸν τὸν δέχτηκε ὁ Τρουχίλιο, ἀλλὰ καὶ σ' αὐτὸν ἔδειξε ἀμέσως ἐχθρότητα καὶ περιφρόνηση. Δὲν καταλάβαινε γιατὶ ὁ Χιμένες εἶχε ἐγκαταλείψει τὸ πεδίο τῆς μάχης χωρὶς νὰ ἀντισταθεῖ. Οἱ δικαιολογίες τοῦ Χιμένες —«ἀπεχθάνομαι τὴ βία καὶ τὸ αἷμα»— δὲν ἔκαναν τίποτ' ἄλλο παρὰ νὰ ἐξοργίσουν τὸν Τρουχίλιο, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβει: «Πῶς μπορεῖ νὰ εἶναι καλὸς δικτάτορας κάποιος ποὺ διστάζει νὰ διατάξει πῦρ ἐναντίον τοῦ πλήθους;».

ΠΟΥ ΘΑ ΠΑΩ;

Τὸ πρωῒ τῆς Πρωτοχρονιᾶς, τοῦ 1959 ἔφθασε στὸ νησὶ ἕνας ἄλλος φιλοξενούμενος, ὁ Φουλχένσιο Μπατίστα. Τὸ νησὶ κοιμόταν ἐξουθενωμένο ἀπὸ τὶς γιορτὲς καὶ τὰ ξενύχτια. Ὅταν ἕνας συνταγματάρχης βρῆκε τὸ θάρρος νὰ εἰδοποιήσει τὸν Τρουχίλιο, ὁ τελευταῖος ξέσπασε ὀργισμένος ὅσο ποτέ: «Ὅλοι τους λιποτακτοῦν, ὅλοι. Ὁ Πέρες Χιμένες, ὁ Περὸν καὶ τώρα ἀκόμα καὶ ὁ Μπατίστα. Καὶ ὅλοι ἔρχονται ἐδῶ σ' ἐμένα. Καὶ μένα δὲ μὲ σκέφτονται; Ἐγὼ ποῦ θὰ πάω;». Μισοῦσε τὸν Μπατίστα. Οἱ διαφωνίες τους χρονολογοῦνταν ἀπὸ παλιά. Καὶ τώρα, ἡ ἀτιμωτικὴ φυγὴ μπρὸς στὸν Φιντέλ Κάστρο, ἐπιβεβαίωνε τὴν παλιά του περιφρόνηση.

ΤΟ ΜΑΓΑΖΙ ΤΟΥΣ...

Ἐκείνους ὅμως ποὺ ὁ Τρουχίλιο ἔβλεπε πάντα μὲ καλὸ μάτι, ἦταν οἱ Σομόσα. Γι' αὐτὸ ἦταν, βέβαια φτωχοὶ συγγενεῖς καὶ κάπως χωριάτες, ἔδειχναν ὅμως ὅτι εἶχαν μάθει τὸ ἐπάγγελμα. Διοικοῦσαν τὴ Νικαράγουα σὰν νὰ ἦταν οἰκογενειακό τους μαγαζί. Ἀπομυζοῦσαν τὰ πάντα. Τὰ πρόσωπά τους, λέει ὁ Γκαμπριέλ Γκαρσία Μάρκες ἦταν τυπωμένα «στὶς δυὸ πλευρὲς ὅλων τῶν νομισμάτων, στὰ γραμματόσημα, στὶς ἐτικέτες τῶν καθαρτικῶν, στὶς ζῶνες κοίλης καὶ στὰ φυλαχτά». Ὁ γερο—Ἀναστάσιο, ἱδρυτὴς τῆς δυναστείας καὶ πατέρας τοῦ σημερινοῦ δικτάτορα, δὲν φοβόταν τὸ αἷμα οὔτε εἶχε ποτὲ διστάσει νὰ διατάξει πῦρ ἐναντίον ὁποιουδήποτε.

Ἡ πρώτη του ἐπιχείρηση, μετὰ τὴν ἐγκατάστασή του στὴν ἐξουσία ἀπὸ τὶς Ἡν. Πολιτεῖες, ἦταν ἡ δολοφονία τοῦ Ἀουγκούστο Σέσαρ Σαντίνο, τοῦ ἐργάτη ἀπὸ τὴ Μανάγκουα πού, ἐπικεφαλῆς τοῦ ἀντάρτικου ἐναντίον τῆς ἀμερικανικῆς κατοχῆς, εἶχε γίνει γιὰ τοὺς Νικαραγουανοὺς ἐθνικὸς ἥρωας. Ὁ Σομόσα πατέρας τὸν κάλεσε στὸ ἀνάκτορό του σὲ ἕνα γεῦμα συμφιλίωσης. Καὶ μόλις ὁ Σαντίνο καὶ οἱ συνοδοί του ἄφησαν τὰ ὅπλα τους, οἱ ἄνδρες τοῦ Σομόσα τοὺς ἐκτέλεσαν. Αὐτὰ ἔγιναν τὸ 1934. Εἴκοσι σχεδὸν χρόνια ἀργότερα ὁ Σομόσα, δήλωνε στοὺς «Τάϊμς τῆς Νέας Ὑόρκης»:

«Τίποτα δὲ θὰ μ' ἄρεσε περισσότερο ἀπὸ τὸ νὰ δώσω στοὺς συμπατριῶτες μου τὸν ἴδιο τύπο ἐλευθερίας ποὺ ὑπάρχει στὶς ΗΠΑ. Τὸ θέμα ὅμως χρειάζεται προσοχή, ὅπως καὶ τὰ παιδιά: Στὴν ἀρχή τοὺς δίνει κανεὶς τὸ γάλα σταγόνα — σταγόνα, μετὰ ὅλο καὶ περισσότερο. Κάποτε ἔρχεται ἡ στιγμὴ νὰ τοὺς δώσει ἕνα μικρὸ κομματάκι κρέας καὶ ἀργότερα μποροῦν νὰ τρῶνε ἀπ' ὅλα».

Τὴ φιλοσοφία αὐτή, ὅπως κι'

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

ΘΕΑΤΡΟΝ ΠΑΝΘΕΟΝ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ — ΣΑΒΒΑΤΟ — ΚΥΡΙΑΚΗ

Ο ΘΙΑΣΟΣ
ΝΤΙΝΟΥ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ
ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΤΟΥ

Θὰ παρουσιάσουν τὴν ξεκαρδιστικὴ κωμωδία τοῦ ΨΑΘΑ
ΞΥΠΝΑ ΒΑΣΙΛΗ

ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΩΡΑ 8 — ΒΡΑΔΥ 10.30
ΙΣΧΥΟΥΝ ΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ
ΠΡΟΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΣΤΟ ΤΑΜΕΙΟΝ ΤΟΥ ΠΑΝΘΕΟΥ — ΤΗΛ. 325-778